

**Wyższa Szkoła Teologiczno Humanistyczna
The Ukrainian Institute of Arts and Sciences
The Ukrainian Adventist Theology Institute**

**МАТЕРІАЛИ
XVI МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ
«Антикризовий розвиток соціальних та
економічних процесів в умовах глобалізації»**

21 квітня 2021 року

БУЧА, 2021

«Антикризовий розвиток соціальних та економічних процесів в умовах глобалізації»: Матеріали XVI міжнародної науково-практичної конференції, Буча, 2021 р.: Тези доп.: – К.: Міленіум, – 2021. – 160 с.

Розглянуто питання світоглядних, християнських та філософських аспектів осмислення минулого та сучасності; суспільно-політичних та культурологічних аспектів трансформаційних процесів в Україні; теорії та практики фінансових процесів, антикризового менеджменту національного, світового та регіонального рівнів і тенденцій маркетингу в соціально–економічних системах сучасності.

Матеріали конференції видано в авторській редакції.

Редакційна колегія:

Голова оргкомітету: Штанько Л.О., к.економ.н., доц., ректор «УГІ».

Співголова оргкомітету: Куриляк В.В., к.техн.н., завідувач відділу наукової діяльності «УГІ».

Секретар конференції: Палій Д.В., секретар наукового відділу «УГІ».

Члени оргкомітету:

Корчук В.І., к.філософ.н., ректор «УАТІ».

Куриляк В.В. к.техн.н., зав. каф. філософії, теології та історії церкви «УГІ».

Гриненко І.В., к.соц.н., зав. каф. журналістики «УГІ».

Поліна Г.В., к.філол.н., зав. каф. германської філології «УГІ».

Проданюк Ф.М., к.іст.н., доц., зав. каф. педагогіки та психології «УГІ».

Терещенко Л.О., к.економ.н., проф., зав. каф. економічної кібернетики, фінансів та менеджменту «УГІ».

Терещенко В.І., к.пед.н., проф. зав. каф. теорії та методики фізичного виховання «УГІ».

***Рекомендовано Вченою радою
Українського Гуманітарного інституту
Протоколом №7 від 29 червня 2021 р.***

Адреса редколегії

*Україна, 08292, Київська обл., м. Буча, вул. Інститутська, 14
ПВНЗ «Український гуманітарний інститут»*

ЗМІСТ

АДЕЛАДЖА А. О., ПАРАСЕЇ-ГОЧЕР А. О.	6
ЗДАТНІСТЬ ДО ПРИЙНЯТТЯ МОРАЛЬНИХ РІШЕНЬ КЕРІВНИКАМИ ГРОМАДСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ	
АЛЬКЕМА В. Г.	10
АНАЛІЗ КОНКУРЕНТНИХ СТРАТЕГІЙ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СУЧАСНИХ КОМПАНІЙ	
АРОВІНА М. П.	14
СУЧАСНІ ІНСТРУМЕНТИ ЗБІЛЬШЕННЯ ДОХОДІВ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ ЗА РАХУНОК ПОДАТКУ НА ДОХОДИ ФІЗИЧНИХ ОСІБ: ДОСВІД ПОЛЬЩІ	
БОЛИЧЕВА О. В.	17
ПЕРСОНІФІКОВАНА ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА УЧАСНИКАМ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ВНЗ В ПЕРІОД КАРАНТИНУ	
БУЛАТОВ В. А.	20
НОВІТНІ ЗАСОБИ ЕРГОНОМІЧНОГО ДИЗАЙНУ В ОСВІТЛЕННІ РОБОЧОГО МІСЦЯ ДИЗАЙНЕРА	
ВАРЧЕНКО Ю. Е.	25
ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ КОМП'ЮТЕРНИХ ПРОГРАМ CORELDRAW І ADOBE ILLUSTRATOR ДЛЯ ПОДАЛЬШОГО ВИКОРИСТАННЯ В ГРАФІЧНОМУ ДИЗАЙНІ	
ВЯТОХА І. Ю.	28
АНАЛІЗ ЕМОЦІЙ ВЕРБАЛЬНОГО ХУДОЖНЬОГО ПОВІДОМЛЕННЯ (НА МАТЕРІАЛІ ВІРША В.А. СИМОНЕНКА «ТИ ЗНАЄШ, ЩО ТИ - ЛЮДИНА?»)	
ВЯТОХА І. Ю., ВЯТОХА С. В.	31
КОНОТАТИВНІ ЕМОЦІЙНІ КОНСТРУКЦІЇ В СУЧАСНІЙ АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ (НА МАТЕРІАЛІ ПРОМОВИ ELIE WIESEL AT THE UNITED NATIONS)	
ГЛАДКА М.А., КЛИМЕНКО М. С.	36
ВИКОРИСТАННЯ АВТЕНТИЧНИХ МАТЕРІАЛІВ У ПРОЦЕСІ ФОРМУВАННЯ АНГЛОМОВНОЇ АУДИТИВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ В УЧНІВ 9 КЛАСУ	
ГРЕБІННИК Ю. Л.	39
ОСОБЛИВОСТІ ВІТЧИЗНЯНОГО ДИЗАЙНУ, ЙОГО ІСТОРІЯ, СУЧАСНИЙ СТАН І ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ	
ДОВБУШ Н. Є.	43
СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ФУНКЦІОНУВАННЯ ФОНДОВОГО РИНКУ УКРАЇНИ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ	
ДУДАРЕЦЬ В. М.	46
ФОРМУВАННЯ КОМПОЗИЦІЇ В ДИЗАЙНІ	
ЄВДОКИМОВА Л. В.	54
ПРЕДМЕТ «ЗАРУБІЖНА ЛІТЕРАТУРА» – ЯК «ЗНИКАЮЧИЙ ВИД»?	
КАЛУСЕНКО В. В.	56
МІЖНАРОДНА ПОДАТКОВА КОНКУРЕНЦІЯ	
КЛІМУК О. С.	61

КЛАСИФІКАЦІЯ ФРАЗЕОЛОГІЗМІВ ЗА ГЕНЕТИЧНОЮ ПРИНАЛЕЖНІСТЮ ЇХ КОМПОНЕНТІВ ДО ТЕМАТИЧНОЇ ПАРАДИГМИ «ФІНАНСИ»	
КОВАЛЬ А. Г.	65
ПЕРЕШКОДИ НА ШЛЯХУ ВИСВІТЛЕННЯ СПЕЦІАЛІЗОВАНОЇ ПРЕСИ	
КОЖИНА Л. А.	67
СПЕЦИФИКА ПЕРЕДАЧИ КОГНИТИВНО-ПРАГМАТИЧЕСКОГО ПОТЕНЦІАЛА ФРАЗЕОЛОГИЧЕСКИХ ЕДИНИЦ С КОМПОНЕНТОМ «МИНЕРАЛ» ПРИ ПЕРЕВОДЕ (НА МАТЕРИАЛЕ ИСПАНСКОГО ЯЗЫКА)	
КОЛІСНИК О. П.	70
БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ	
КОРОПАТОВ Б. М.	72
ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ В СИСТЕМІ ЗАГАЛЬНОГО ВИХОВАННЯ СТУДЕНТІВ	
КОРЧУК В. І.	75
ФОРМУВАННЯ МОРАЛЬНО-ЕТИЧНИХ ЦІННОСТЕЙ ЗАСОБАМИ ХРИСТИЯНСЬКОЇ ЕТИКИ	
КРІЧФАЛУШІЙ Я. М.	78
НАВЧАННЯ ІНТОНАЦІЄЮ ТА ІНТОНАЦІЇ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ	
КУЛІНСЬКА Л.В.	80
ВИКОРИСТАННЯ МЕТАФОР В АМЕРИКАНСЬКОМУ ПУБЛІЦИСТИЧНОМУ ДИСКУРСІ НА ПРИКЛАДІ ІНАВГУРАЦІЙНОЇ ПРОМОВИ ДЖОЗЕФА БАЙДЕНА	
КУРИЛЯК Б.І.	83
ТЛУМАЧЕННЯ КНИГИ ОБ'ЯВЛЕННЯ ПРЕДТЕЧАМИ РЕФОРМАЦІЇ	
КУРИЛЯК В. В.	85
СТАВЛЕННЯ АДВЕНТИСТІВ СЬОМОГО ДНЯ ДО ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО ЗДОРОВ'Я	
КУРИЛЯК І.І.	88
АНАЛІЗ ІНТЕРПРЕТАЦІЇ КНИГИ ДАНИІЛА У ПРАЦЯХ КИРИЛА ЄРУСАЛИМСЬКОГО	
ЛІВАК П.Є.	90
ВЧИТЕЛЬ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ І ЙОГО РОЛЬ ТА МІСЦЕ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ФІЗИЧНОГО ЗДОРОВ'Я НАРОДУ УКРАЇНИ ТА РОЛЬ ВЛАДИ У ЦЬОМУ КОНТЕКСТІ	
ЛУК'ЯНЧУК Н. В.	95
ОБДАРОВАНІСТЬ: ГЕНЕТИКА ЧИ ОТОЧЕННЯ?	
МИЧАК Н.Г.	97
МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ВИВЧЕННЯ БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ	
ОЛАР В. В.	100
ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ФУНКЦІОНАЛЬНИХ ПРОБ	
ОСТАПЕНКО Я. О.	101
ВИКОРИСТАННЯ КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ДЛЯ СТАТИСТИЧНОГО АНАЛІЗУ ПСИХОЛОГІЧНИХ ПРОЦЕСІВ	
ОСТАПЕНКО Я. О.	105

повертаються до вихідного рівня; особливу увагу приділяють до реєстрації частоти серцевих скорочень, щоб вивчити реакцію пульсу вираховують його за коротші інтервали часу (10, 15 або 30 секунд).

Функціональні проби мають свою класифікацію в залежності від умов в яких досліджують зміни тієї чи іншої функціональної системи в різних змінювальних умовах. Функціональні проби класифікують: в залежності від наявних факторів (з фізичним навантаженням, зміною зовнішнього середовища, зміною венозного притока крові до серця, фармакологічні проби, харчові); з фізичним навантаженням (в залежності від часу показників, кількості, характеру, інтенсивності виконаних навантажень, від умов проведення тестування) [3].

Якими б не були функціональні проби, вони повинні відповідати визначеним вимогам – бути однотипними, стандартними й дозованими. Оскільки тільки при таких умовах можливо порівнювати дані, які отримані у різних осіб, або в однієї людини в динаміці. Крім того, функціональні проби повинні бути цілком безпечними й водночас достатньо інформативними, а також простими й доступними, не вимагати особливих навичок для їх виконання. Проби з фізичним навантаженням повинні забезпечувати включення в роботу якомога більшої кількості м'язів та давати змогу вимірювати й змінювати інтенсивність навантажень в необхідних межах [3].

Список використаних джерел:

1. Клапчук В. В. 1. Лікувальна фізкультура та спортивна медицина / В. В. Клапчук, Г. В. Дзяк. – Київ: Здоров'я, 1995. – 312 с.
2. Маліков М. В. Функціональна діагностика у фізичному вихованні і спорті / М. В. Маліков, А. В. Сват'єв. – Запоріжжя: ЗДУ, 2006. – 227 с.
3. Спортивна медицина: Підручник для студентів та лікарів – Донецьк: Каштан, 2013. – 472 с.

ОСТАПЕНКО Я. О.

*кандидат економічних наук, доцент
доцент кафедри економічної кібернетики, фінансів та
менеджменту
Український гуманітарний інститут*

ВИКОРИСТАННЯ КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ДЛЯ СТАТИСТИЧНОГО АНАЛІЗУ ПСИХОЛОГІЧНИХ ПРОЦЕСІВ

Постановка проблеми. Психолог, який володіє всебічними знаннями про психологічну реальність, має широкі можливості ефективно впливати на неї. Засвоївши основні положення та методику статистичного аналізу з використанням ІКТ, фахівець з психології буде спроможним обробляти статистичні дані які отримані в результаті проведення різного роду психологічних експериментів, анкетування, встановлювати взаємозв'язки між різними факторами, аналізувати отримані дані, прогнозувати.

Сучасний ринок програмних продуктів пропонує різноманітні пакети програм для статистичної обробки різного роду показників. Питання полягає у виборі ефективних методів аналізу та програмних продуктів, які при цьому не потребували б значних витрат та були простими у використанні.

Об'єктом дослідження є статистичний аналіз психологічних явищ і процесів.

Предметом дослідження є комп'ютерні технології дослідження психологічних процесів.

Метою дослідження є розгляд основних етапів статистичного аналізу психологічних явищ та процесів з використанням електронних таблиць Microsoft Excel.

Для досягнення мети дослідження поставлені **завдання**:

- довести необхідність проведення статистичного аналізу в дослідженні психологічних явищ та процесів.
- визначити етапи проведення статистичного аналізу психологічних явищ та процесів.
- висвітлити напрямки використання комп'ютерних програм для статистичного аналізу в психології.

Аналіз останніх досліджень та публікацій.

Для дослідження поведінки людини використовують багато різних математичних методів. У переважній більшості сучасних практичних і наукових літературних джерел соціально-психологічного напрямку для аналізу досліджуваних проблем застосовують різні розділи математики, часом надто абстрактні. А розділ – математичну статистику використовують найчастіше. Застосуванню математичних методів та методів математичної статистики в психології свої праці присвятили науковці: А.В. Гришина [1], В.О. Климчук [2-3], Р. М. Літнарівич [4], В. О. Олефір [5].

Наукові праці з проведення статистичного аналізу психологічних явищ, зокрема з використанням прикладних програм, на вітчизняному науковому просторі практично відсутні.

Використання програмних продуктів у статистичному аналізі розглядали: М.В. Роїк, О.І. Присяжнюк, В.О. Денисюк [6], С.А. Айвазян, В.С. Степанова [7], Ж.В. Василенко [8], Р.Є. Майборода, О.В. Сугакова [9], Я.О. Остапенко [10,11,12].

Але в даних працях здебільшого розглядаються статистичні програмні продукти, які потребують значних коштів на придбання та обслуговування,

тому питання використання ефективних, але безкоштовних статистичних програм для психологічних досліджень є актуальним.

Виклад основного матеріалу дослідження. Розвиток інформаційних технологій та постійне вдосконалення пакетів прикладних програм дають змогу здійснювати пошук необхідної економічної інформації, створювати бази даних, проводити їх швидко та ефективно обробку, здійснювати глибокий аналіз та надавати результати у найбільш зручному вигляді.

Комп'ютерну реалізацію основних статистичних методів обробки даних передбачають електронні таблиці Microsoft Excel, які входять до складу пакету прикладних програм Microsoft Office, QuattroPro та ін.

Процес статистичного аналізу психологічних процесів здійснюється в наступній послідовності:

1. Визначення показників для аналізу та постановка завдання. На даному етапі визначається мета статистичного аналізу психологічного явища (процесу) та відповідно до неї обираються показники для дослідження.

2. Визначення етапів статистичного аналізу та статистичних методів дослідження. Першим етапом аналізу даних, що утворюють статистичну сукупність, є розрахунок показників описової статистики, що дають змогу оцінити у цілому, як поводить себе досліджувана величина або величини за досить великих обсягів сукупностей об'єктів-носіїв цих величин, тобто проаналізувати характер розподілу цих величин. Наступним етапом дослідження, який дозволяє дослідити взаємозв'язок між показниками є кореляційно-регресійний аналіз. Кореляційно-регресійний аналіз, як впливає з назви, складається з двох незалежних етапів – кореляційного та регресійного. Мета першого – виявлення сили взаємозв'язку результативної та факторної змінної (або змінних), другого – виду і параметрів такої залежності.

Силу взаємозв'язку зазвичай оцінюють за допомогою різних показників тісноти зв'язку, серед яких можна виділити непараметричні, або емпіричні: коефіцієнт кореляції рангів (коефіцієнт Спірмена), коефіцієнт Кендала, ранговий коефіцієнт згоди (коефіцієнт конкордації) і коефіцієнт взаємної спряженості Пірсона і параметричні, виведені строго математично: коефіцієнт кореляції знаків (коефіцієнт Фішера), коефіцієнт коваріації, лінійний коефіцієнт кореляції Пірсона, коефіцієнт детермінації та емпіричне кореляційне відношення.

Визначити напрям розвитку явища (процесу) можливо з використанням статистичних методів динаміки та тенденції розвитку. Для оцінки властивостей динаміки статистика використовує взаємопов'язані характеристики. Серед них абсолютний приріст, темп зростання, темп приросту й абсолютне значення 1% приросту. Для визначення тенденції розвитку використовуються рівняння тренду.

3. Проведення статистичного аналізу з використанням програмних продуктів.

4. Узагальнення результатів аналізу та прийняття рішення.

Для знаходження показників описової статистики на панелі інструментів електронної таблиці Microsoft Excel існує вкладка: Данные→Анализ данных→Описательная статистика (Data→Data Analysis→Descriptive Statistics).

Для визначення парного коефіцієнта кореляції в Microsoft Excel застосовується функція "Корреляция"(Correlation), яка знаходиться у вкладці Данные → Анализ данных (Data→Data Analysis).

Для визначення показників регресійної статистики в Microsoft Excel та побудови однофакторної моделі застосовується функція "Регресия"(Regression).

Для дослідження психологічних явищ важливо простежити їх динаміку та тенденцію розвитку. Для ефективних результатів дослідження необхідно обрати показники щонайменше за десять часових періодів. В Microsoft Excel показники обраховуються в режимі формул.

Для виявлення тенденції розвитку явища та його прогнозування необхідно використовуючи Майстер діаграм Microsoft Excel побудувати графік динаміки.

Для отримання надійних і вірогідних результатів емпіричного аналізу психологічних процесів варто дотримуватися низки вимог:

1) дослідник повинен мати уявлення про логіку використаних статистичних методів;

2) застосовувати правильно підібрані статистичні методи для аналізу даних досліджень, адже множина статистичних методів буває достатньо різноманітною залежно від типу дослідження: емпіричного, прикладного або теоретичного.

3) варто попередньо провести пробну обробку на невеликій кількості масиву даних.

Висновки. Отже, для проведення глибокого та ефективного статистичного аналізу психологічних явищ доцільно використовувати методи описової статистики, кореляційного, регресійного аналізу, показників динаміки, виявлення тенденції явища та на її основі прогнозування розвитку явища чи процесу на майбутнє. Швидко та ефективно обробити інформацію за даними напрямками аналізу можна за допомогою електронних таблиць Microsoft Excel, які має широкий спектр можливостей статистичної обробки даних, не потребує коштів на придбання та обслуговування, а також глибокої математичної підготовки користувачів.

Список використаних джерел:

1. Гришина А. В. Математичні методи в психології / А. В. Гришина. – Київ: Інститут кримінально-виконавчої служби, 2015.

2. Климчук В. О. Викладання курсу "Математичні методи у психології" в умовах кредитно-модульної системи / В. О. Климчук. // Соціальна психологія. – 2008. – №2. – С. 180–189.

3. Климчук В. О. Математичні методи у психології / В. О. Климчук. – Київ: Освіта України, 2009.

4. Літнарів Р. М. Основи математичної статистики у психології / Р. М. Літнарів. – Рівне: МЕРУ, 2006.
5. Олефір В. О. Математичні методи в психології: методичні вказівки з організації та планування самостійної роботи студ. для здобувачів освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавр за спеціальністю 053 – психологія / В. О. Олефір. – Харків: Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна, 2016.
6. Роїк М. В. Огляд програмних засобів статистичного аналізу даних [Електронний ресурс] / М. В. Роїк, О. І. Присяжнюк, В. О. Денисюк // Ефективна економіка. – 2017. – Режим доступу до ресурсу: <http://www.m.nayka.com.ua/?op=1&j=efektyvna-ekonomika&s=ua&z=5676>.
7. Айвазян С. А. Программное обеспечение по статистическому анализу данных: методология сравнительного анализа и выборочный обзор рынка [Електронний ресурс] / С. А. Айвазян, В. С. Степанов. – 2021. – Режим доступу до ресурсу: <http://pubhealth.spb.ru/SAS/STatProg.htm>.
8. Василенко Ж. В. Программное обеспечение по статистическому анализу данных. Методология сравнительного анализа [Електронний ресурс] / Ж. В. Василенко – Режим доступу до ресурсу: http://www.giac.unibel.by/sm_full.aspx?guid=8313.
9. Майборода Р. Є. Статистичний аналіз даних за допомогою пакету STATISTICA [Електронний ресурс] / Р. Є. Майборода, О. В. Сугакова – Режим доступу до ресурсу: <http://matphys.rpd.univ.kiev.ua/downloads/courses/mmatstat/StatAn.doc>.
10. Остапенко Я. О. Використання PSPP під час статистичного аналізу [Електронний ресурс] / Я. О. Остапенко // Східна Європа: економіка, бізнес та управління. – 2018. – Режим доступу до ресурсу: <http://www.easterneurope-bm.in.ua/index.php/13-2018-ukr>.
11. Остапенко Я. О. Програмні продукти статистичних та економіко-математичних досліджень в економіці / Я. О. Остапенко // INTERNATIONAL SCIENTIFIC CONFERENCE ANTI-CRISIS MANAGEMENT: STATE, REGION, ENTERPRISE / Я. О. Остапенко. – Le Mans: Baltija, 2017. – С. 148–150.
12. Остапенко Я. О. Використання ІКТ для статистичного аналізу психологічних процесів майбутніх психологів / Я. О. Остапенко. // Інженерні та освітні технології. – 2021. – №1. – С. 102–113.

ОСТАПЕНКО Я. О.

*кандидат економічних наук, доцент
доцент кафедри управлінського обліку,
бізнес-аналітики та статистики
Університет державної фіскальної служби України*

**ОСОБЛИВОСТІ ЕКОНОМІЧНОЇ СУТНОСТІ, КЛАСИФІКАЦІЇ ТА МЕТОДІВ
ОБЛІКУ ВИТРАТ НА ВИРОБНИЦТВО НА ПІДПРИЄМСТВАХ
МОЛОКОПЕРЕРОБНОЇ ГАЛУЗІ**